

Gejutte juwelen

Op haar wandelingen kan ze heel lang bij iets stilstaan. Verwonderd over de schoonheid van een gevonden steen of een stuk hout waarin kevers grillige gangen hebben gegraven. Kleine vondsten die het werk van sieradenontwerper Jacomijn van der Donk kenmerken.

Jacomijn: "Zoek een plek van vijf vierkante meter en ga gewoon eens kijken wat je allemaal om je heen vindt. Wie de moeite neemt even door de knieën te gaan, doet echt schitterende ontdekkingen."

'Aan de hand van wat ik vind, komen de ideeën vanzelf'

Ze schiet in de lach als we haar met haar schoenen complimenteren. Robuuste stappers van het model dat je eerder bij een berggids verwacht dan bij een sieradenontwerpster wier werk over de hele wereld te zien is: van Taiwan tot Washington, en van het museum voor toegepaste kunsten in Parijs tot ons eigen Stedelijk Museum in Amsterdam. Al gauw is duidelijk waarom ze graag iets stevigs aan haar voeten draagt. Jacomijn gaat voor haar basismaterialen en inspiratie graag op pad. De natuur in naar de Veluwe bossen of de Nepalese bergen, maar ze kijkt ook rond op een grindpad in een woonwijk.

Geslepen pianotoets

"Ik heb altijd een voorkeur voor gevonden materialen gehad: zoals geslepen pianotoetsen die samen de vorm hadden van een korenaar. Of ik verwerkte oude cameralenzen in plaats van edelstenen in mijn sieraden, die op een heel intieme manier de huid van de drager uitvergrooten. Dat theatrale heb ik nu niet meer zo, ik kies in mijn werk steeds vaker voor simpel en natuurlijk. In een tijdschrift las ik een tip om tot rust te komen: zoek een plek van vijf vierkante meter en ga gewoon eens kijken wat je allemaal om je heen vindt. Ik dacht: dat doe ik al lang, ik ben goed bezig. Ik kan op mijn zoektochten en wandelingen

heel lang bij iets stilstaan. Het verveelt me nooit. Mijn dochter werd er wel eens gek van. 'O nee, mam, niet weer die stenen en takjes!' Maar voor mij is het behalve werk, ook een soort yoga, een manier om tot rust te komen. Om me te verbazen over hoe mooi alles is en me te bezinnen op de vraag waar het eigenlijk echt om gaat."

Spannende vormen

De vondsten van Jacomijn getuigen van een bijzondere manier van kijken. Zo heeft ze een flinke verzameling takken waarin kevers hun grillige gangen hebben gegraven. Spannende vormen waar we allemaal wel eens naar hebben gekeken, maar die door Jacomijn in een ander daglicht komen te staan, verzaagd en bewerkt voor een armband of een collier. Zoals het bij Abcoude gevonden hout dat is aangetast door de iepenziekte. Daar waar boomdeskundigen vooral een gevaar zien voor de gezondheid van andere bomen, ziet Jacomijn de schitterende patronen die de iepenspinkevers in het hout achterlaten. Meegenomen uit de natuur en een flinke poos onder water gehouden om zeker te weten dat de kevers zich niet verder kunnen verspreiden, bewerkt ze het hout met zwarte inkt en vult de patronen dan met witte verf, waardoor de natuurlijke sporen beter uitkomen. Dat is de basis voor nieuwe vormen, nieuwe

Jacomijns rariteitenkabinet ligt vol met zaadhuizen.
"Als ik die zie, denk ik meteen: 'architectuur.'"

"In een sieraad van beukentwijgen, messing en geitenhaar zien we de natuurlijke patronen van een rivierloop of het aderstelsel van een mens terug."

De regelmaat en grilligheid van natuurlijke patronen inspireren Jacomijn.

Sieraad van zilver en geitenbaar.

Haarring van zilver en geitenbaar.

Fossielen, takjes, bout... In haar atelier combineert Jacomijn haar vondsten met andere materialen, zoals zilver.

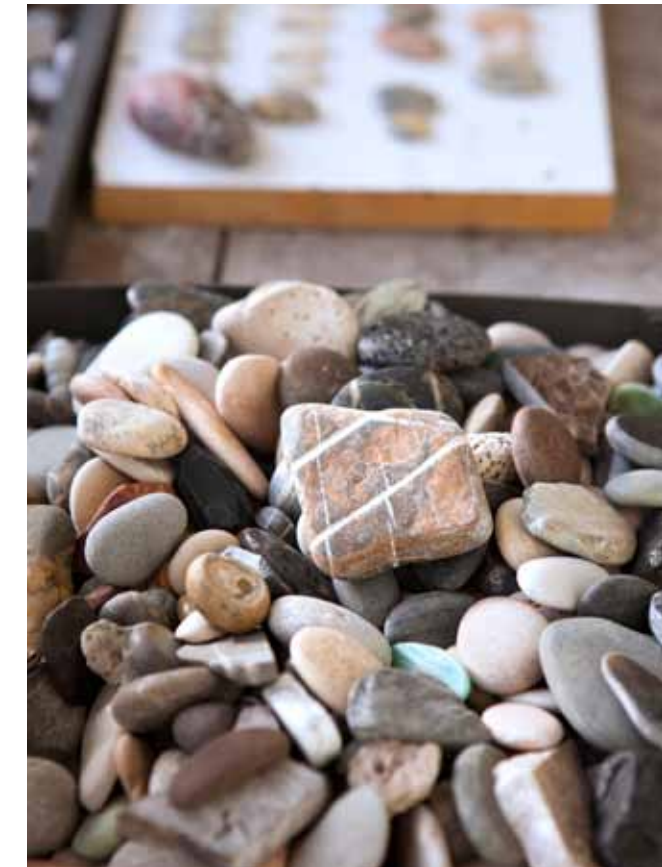
sieraden. "Het klinkt misschien hoogdravend," zegt ze, "maar het bevestigt mijn gevoel dat alles één is. Kijk maar eens naar bloedbanen, het aderstelsel van de mens, en naar een rivier met al zijn vertakkingen, hoog vanuit de lucht gefotografeerd. Dat soort overeenkomsten fascineren me."

Wekenlang verzamelen

Een vast patroon van speuren naar materialen heeft ze niet. Ze kan ineens gefascineerd zijn door de vorm van platanentakjes. Die neemt ze dan mee naar haar atelier om ze te pellen en met andere materialen te combineren. Ze maakt er kleine kwasten van geitenhaar aan vast of geeft de takjes een laagje gekleurde lak waarmee ze iets 'glamoureu' krijgen. Aan de uiteindelijke vorm van het sieraad gaan lange periodes van proberen vooraf en vele weken van verzamelen. Het gevonden hout gaat in de rugzak of bijeengehouden door een touwtje mee naar het atelier. "Wat ik tijdens mijn lange wandelingen vind, zie je altijd op de een of andere manier terug in wat ik maak. Aan de hand van wat ik vind, komen als vanzelf de ideeën. En ik kom tijd tekort om ze uit te voeren. Vandaar dat ik af en toe ook tegen mezelf moet zeggen: nu sleep ik even niets meer mee. Na elke verzamelperiode moet er een tijdje rust zijn."

Dicht bij huis

In haar ruime, lichte atelier toont Jacomijn een fantastisch rariteitenkabinet. Wat opvalt, is de grote hoeveelheid zaadhuizen. Ze laat een zak vol kleine papaverbollen zien: "Als ik die zie, denk ik meteen aan architectuur!" In dezelfde vitrinekast ligt een stuk van een schedel, die ze ooit vond tijdens een wandeling langs het strand, en een exotisch aandoende peul uit Australië. Prachtige natuurobjecten, vindt ze zelf. En dat zit niet per se in het exotische karakter ervan. "We denken al snel: als je iets bijzonders wilt vinden, moet je daarvoor naar het buitenland. Dat hoeft helemaal niet. Als je de moeite neemt om dicht bij huis even door de knieën te gaan, kun je ook schitterende dingen vinden."

'Ik kies steeds vaker voor simpel en natuurlijk'

Als voorbeeld geeft ze een tripje naar Idar Oberstein, een centrum voor edelstenen. "Ik was gevraagd daar een tijdje te komen werken. Maar ik heb niks met glimmende stenen. Toen ben ik de bergen in gegaan, op zoek naar doodgewone stenen die ik vervolgens door boren en zagen tot leven wekte. Door de binnenkant van zo'n steen te laten zien, toon je iets van de oorsprong, de vloeibaarheid van het magma dat zo'n steen ooit was. Zo kunnen de ronde vormen en kleuren van kiezelstenen in de branding van een strandje op Kreta net zo inspirerend zijn als een eeuwen geleden van de berg gerolde steen, die met een rivier mee naar Nederland is gekomen. Een simpel steentje is altijd meer dan simpel, ik kan er gelukkig van worden." ●

Meer informatie:
www.jacomijnvanderdonk.nl

Tekst Erik Nieuwenhuis Fotografie Pauline Joosten